

ויזרע יצחק

שנה י"א

<p>שמחת תורה "וזאת הברכה" הפטרה: "ויהי אחרי" כב' תשרי תשע"ח</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני החג פניסה יציאה ר"ת</p>	<p>י"ב 17:46</p> <p>ת"א 18:07</p> <p>ת"ב 19:02</p> <p>ת"ג 19:36</p>	<p>חיפה 17:56</p> <p>ת"א 19:03</p> <p>ת"ב 19:37</p>
--	--	---	---	---

שיעורו ושמזוזו בשמחת תורה, ותנו כבוד לתורה

הגיגים לשמחת תורה

"זוהתם בתוך זוהתם"

רבי בונים מפשיסחא אמר שהמעלה של יום "הושענא רבה" היא שהוא "חותם בתוך חותם", שבמוצאי יום הכיפורים מתבצעת החתימה, ובהושענא רבה גם כן נחתמים, ו"חותם בתוך חותם" זהו מושג הלכתי בעניין יין, דג או בשר למשל שהתעלם מן העין שלכאורה אנו חוששים שמא הגוי ניסך את היין או החליף את הדג או הבשר הכשר בטרף, אך אם היין הדג או הבשר חתום בשתי חתימות, "חותם בתוך חותם", החשש בטל כי יש עליו שני חתימות. כך, ביום הושענא רבה נוטל הקב"ה את התפילות והבקשות ואת כל הזכויות וכל הטובות שעתידיים לבוא, ומעלה אותם לשמים למקום שאין שם שליטה למקטרג. כי הם נמצאים "חותם בתוך חותם" ואז שום גוי ומשטין לא יכול לבוא לטמא ולקטרג עליהם.

"עצרת הוא" (קריאת התורה לשמיני עצרת)

"עצרת אתכם אצלי כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים כיון שהגיע זמנו להיפטר אמר: בני בבקשה מכם, עכבו עמי עוד יום א' קשה עלי פרידכם". (רש"י)

לכאורה, לא ברור מה התועלת של הסעודה הנוספת? מסביר ה"באר מנחם" שלאחר העבודות הקדושות של בני ישראל בימים הנוראים שעברו, שבהן שנעשתה התקשרות ודביקות גדולה בין ישראל לקב"ה, שהיה בבחינת "מלך בשדה", ובני ישראל עשו תשובה, חלק מיראה וחלק מאהבה, לאחר כל זה, צריך המלך לחזור לארמונו, רגע לפני הפרידה ואומר המלך: "קשה עלי פרידתכם", דהיינו קשה לי לראותכם נפרדים, אנא המשיכו להיות מאוחדים, וכדי שלא תיפרד החבילה, העצה היא "עשו לי סעודה קטנה" שאינה מכם, כלומר מדובר בסעודה שאינה מספקת ואינה משביעה, וממילא יישארו ישראל בבחינת "רעבים גם צמאים" (תהלים קד' ה) ומשתוקקים אל ה', ויקוים בהם סופו של הפסוק "כי השביע נפש שוקקה ונפש רעבה מלא טוב" למשך כל השנה.

"שיעורו ושמזוזו בשמחת תורה"

מסביר ה"שפת אמת" שהשמחה בשמחת תורה היא הכנה כללית לכל השנה שנהיה קבועים בלימוד התורה על דרך מה שאמרנו חז"ל שהסיבה לחורבן הבית היתה "על שלא ברכו תחילה", ולכן בתחילת השנה אנו שמחים בשמחת התורה כדי שהאדם יתבונן בגדולת התורה שהם דברי א-לוקים חיים, ועל ידי התשוקה והשמחה להדבק בתורה, נשארת אחר כך דביקות בעסק התורה, וכך אפילו סוחרים שבמשך השנה אינם עוסקים תדיר בתורה, בכל אופן על ידי השמחה בתורה בתחילת השנה הוא קובע את התורה בלבו וקשה לו לפרוש מדברי התורה, והדבר מועיל לו שלא ישכח אותה לגמרי בזמן שהוא עוסק בדברים אחרים, וכמו שכתוב "שמח זבולון בצאתך", והלוא קשה, מדוע שישמח זבולון בחלק הזה? אלא העצה היא שעל ידי השמחה שישמח לפני שיצא לסחורה יהיה נשמח בצאתו, ולכן יש שמחת תורה בתחילת השנה.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

הרב אביחי ניסן רוניצקי ז"ל בר חיה טז' ניסן

אהרון כהן בר מסעודה ז"ל נלב"ע ב' אדר **תנצב"ה** אברהם נחמיאס בר שמחה ז"ל נלב"ע ו' שבט

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע י"א ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

איך לעיין בעלון בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

הגיגים ל"זאת הנבכה"

"ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם" (דברים ל"ג ה)

ה"אור החיים" הקדוש מבאר שכוונת הכתוב "ויהי בישורון מלך" היא לומר שהוויית המלך בישראל, כלומר מינוי מלך בישראל, צריכה להיות "בהתאסף ראשי עם יחד", כמו שאמרו חז"ל "אין ממנים מלך אלא על פי בית דין של שבעים ואחד" (תוספתא סנהדרין פ"ג), וזו הכוונה במאמר הכתוב "ראשי עם", וכוונת הכתוב "יחד שבטי ישראל" היא לומר שצריך גם שהציבור יהיה מרוצה ממנו. ואכן ראינו שכך היה המינוי של המלך על ישראל, ככתוב: "ויתקבצו כל זקני ישראל ויבואו אל שמואל... שימה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ח' ד), ומוסיף שהטעם שמופיעה המילה "ויהי" בפסוק, כי כידוע המילה "ויהי" מורה על צער (מגילה י'), הוא משום שהדרישה למלך צריכה לבוא מעם ישראל "בהתאסף ראשי עם", אבל זולת זה, התורה היא המלך של עם ישראל, וזה מה שאמר להם הנביא: "וה' א-לקיכם מלכם" (שמואל א' יב' יב), שהרי התורה היא כולה שמותיו של הקב"ה, והנביא עצמו הצטער מאוד על הדרישה הזו למלך ככתוב: "וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו" (שמואל א' ח' ו), וכתוב "ויאמר ה'... כי אותי מאסו ממלוק עליהם".

"האומר לאבינו ולאמו לא ראיתיו" (דברים ל"ג ט)

חז"ל אמרו (מגילה יז) שכל העוסק בתורה פטור ממצות כיבוד אב ואם, ומביאים ראיה מיעקב אבינו שלא נענש על שלא קיים מצות כיבוד אב ואם באותן ארבע עשרה שנים שהיה טמון בישיבת שם ועבר ולמד תורה. אומר ה"כלי יקר" שהדבר רמוז בפסוק שלפנינו. משה אומר על שבט לוי שעסקו בתורה תדיר "האומר לאבינו ולאמו לא ראיתיו" שאינו צריך ללכת לראות את הוריו וכל שכן שגם "את אחיו לא הכיר" שאין הוא צריך לדעת מה מצבם של אחיו, "ואת בניו לא ידע" כמובא בגמרא (עירובין כב) על הכתוב "שחורות כעורב": "רבא אמר במי אתה מוצא התורה במי שנעשה אכזרי על בניו כעורב" כי הא דרב אדא בר מתנא כי הוה אזיל לבי רב אמרה ליה דביתהו ינוקא מאי נעביד להו אמר לה איכא קרמי באגמא נכרב אדא בר מתנא שכאשר היה הולך לבית הרב ללמוד תורה, אמרה לו אשתו "והילדים מה נעשה להם?", אמר לה: "ישנם קני סוף באגם" זה מה שאומר כאן הכתוב "ואת בניו לא ידע" שגם על בניו יעשה את עצמו כלא יודע. וכל כך למה? "כי שמרו אמרתך ובריתך ינצורו יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל" כלומר, כיון שהם צריכים לעסוק בתורה תמיד על כן גם את בניו לא ידע.

"והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה" (דברים ל"ג יז)

מבאר ה"משך חכמה" את הפסוק על פי הכתוב: "יפול מצדך אלף ורבבה מימינך" (תהלים צ"א ז). שנפילת "אלפים" היא מצד הטבע ונפילת "רבבות" היא מהצד הנסיי דהיינו מצד ההשגחה הניסית שנקראת "ימין". יעקב אבינו שם את אפרים מימינו, משום שהם מושגחים בהשגחה ניסית, כמו יהושע שהעמיד את החמה ולכן הם ממימים "רבבות" אבל מנשה הושם לשמאל ישראל לכן הם ממימים רק אלפים.

"וימת עם משה עבד ה'" (דברים ל"ד ה)

מציין רבינו בחיי שמה נקרא "עבד" רק לאחר שמת, שהרי בתחילת הפרשה קראו הכתוב, "איש הא-לקים", ורק עכשיו, בסוף הפרשה, לאחר מותו קראו הכתוב "עבד ה'" כינוי שלא מופיע בכל התורה. והעניין מראה את מעלתו ואת גודל השגתו של משה, כי מעלת העבד היא שהוא רגיל אצל האדון, נכנס עמו בחדרי חדרים ומשמש לפניו תדיר. ובמפורש אמרו, "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיהם" (חולין ט:). וכן ראינו שהאדם אינו נקרא "קדוש" עד שמת, שכן כתוב: "לקדושים אשר בארץ המה" (תהלים טז), ודרשו חז"ל שהפסוק מדבר על האבות שמתו, שכן אמרו במדרש תהלים "אין הקב"ה קורא לצדיקים קדושים עד שמתו בארץ", משום שהיצר הרע מיצר לאדם באופן קבוע בעולם הזה, ואין הקב"ה מאמין באדם עד שהוא מת, ואפילו אבות העולם לא נקראו "קדושים" עד שמתו בארץ. ומה שתקנו חז"ל בתפלה, "וקדושים בכל יום יהלוך סלה", הכוונה היא לנשמת הצדיקים שהיא המהללת, כמו "כל הנשמה תהלל י-ה" (תהלים קנ').

הכינוי לשירת הבקשות נוסח מרוקו במוצאי השבתות שיתקיימו בבתי הכנסת בפתח תקווה

על ידי חברת הבקשות "מאיר השחר" בראשותו של הפייטן יוסף בן חמו.

לפרטים והזמנות: ליאור 052-9433453, יוסף 052-3268315

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם: אליהו בן חמו בר אסתר

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) גמ"ח "בית יצחק": ספרים לחנוכה בית ו"ברית יצחק"

חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו

מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-30:20

לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315